

RAPORT DE ACTIVITATE 2018

Consiliul Național de Coordonare a Programelor Naționale de
profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere
sexuală și de control al tuberculozei

CNC TB/SIDA

Raportul este elaborat de Secretariatul CNC TB/SIDA și prezintă activitățile desfășurate în
cadrul CNC TB/SIDA pe parcursul anului 2018

Abrevieri

CNC TB/SIDA	Consiliul Național de Coordonare a Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control TB
CCM	Country Coordinating Mechanism
CDI	Consumatori de droguri injectabile
CNE	Comisia Națională de Experți
FG	Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei
GTL	Grupuri Tehnice de Lucru din cadrul CNC TB/SIDA
GL	Grup de Lucru
IFP	Institutul de Ftiziopneumologie „Chiril Draganiuc”
ITS	Infecții cu Transmitere Sexuală
KAP	Populații Cheie Afectate
NMF	Noul Model de Finanțare
PN	Programe Naționale
PTH	Persoane care trăiesc cu HIV/SIDA
RP	Recipienții Principali ai granturilor FG
SIDA	Sindromul Imunodeficienței Dobândite
SR	Subrecipienți ai granturilor FG
SDMC	Spitalul Dermatologie și Maladii Comunicabile
TB	Tuberculoza

Despre CNC TB/SIDA și Fondul Global

Consiliul național de coordonare a programelor naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și de control al tuberculozei (CNC TB/SIDA) este o structură intersectorială de nivel național, care reflectă prioritățile și angajamentul Republicii Moldova în combaterea tuberculozei și infecției HIV/SIDA.

CNC TB/SIDA activează începând cu anul 2002. Inițial, Consiliul a fost constituit în scopul supervizării și monitorizării implementării proiectului „Suportul Programului Național de profilaxie a infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală și Programului Național de control al tuberculozei”, finanțat de Banca Mondială și Fondul Global. Din august 2005, CNC TB/SIDA este o structură intersectorială și interministerială, instituit prin Hotărâre de Guvern nr. 825 din 3 august 2005.

Scopul major al acestuia este de a contribui la implementarea eficientă a activităților din cadrul Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei prin atragerea, coordonarea, monitorizarea și gestionarea granturilor oferite de organizațiile internaționale ca răspuns la necesitățile țării. Actualmente, CNC TB/SIDA asigură supervizarea Programului Național de control al tuberculozei (2016-2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1160 din 20.10.2016, și Programului Național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală (2016-2020), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1164 din 22.10.2016.

În componența CNC intră 29 membri cu drept de vot din sectorul guvernamental, societate civilă și organizații internaționale. Consiliul este condus de *președinte* (ministrul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale), asistat de doi *vicepreședinți* și *Secretariatul CNC TB/SIDA*. Nivelul decizional mai este susținut de *Comisia Națională de Experți (CNE)*, care are în sarcină supervizarea programatică a granturilor FG oferite în susținerea Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei. La nivel operațional, activitatea CNC este realizată prin intermediul a 3 *Grupuri Tehnice de Lucru (GTL)*.

Totodată, CNC TB/SIDA reprezintă mecanismul central de coordonare a finanțării oferite de Fondul Global de Combatere SIDA, Tuberculozei și Malariei, începând cu anul 2003, pentru susținerea răspunsului național TB/HIV.

Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei a fost constituit în anul 2002 și reprezintă un mecanism inovator de finanțare internațională care activează în formatul unui parteneriat strategic între instituții guvernamentale, societate civilă, sectorul privat și comunități ale persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, TB și malarie. Această structură ajută țările în lupta contra celor trei epidemii (SIDA, Tuberculoza și Malaria) considerate fenomene grave la nivel mondial.

În Republica Moldova, Fondul Global este donatorul principal în controlul tuberculozei și infecției HIV/SIDA.

În anul 2011, Parlamentul Republicii Moldova a aprobat Legea pentru ratificarea Acordului cu privire la oferirea privilegiilor și imunităților Fondului Global de Luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei, Republica Moldova fiind printre primele țări din lume care a adoptat și ratificat o asemenea lege. În anul 2017, **Republica Moldova și Fondul Global** au semnat un **Acord-cadru**, care are drept scop reglementarea relațiilor de cooperare între donator și țară, și a procedurii generale de implementare a finanțării oferite de FG pentru combaterea infecției HIV/SIDA și tuberculozei. Documentul este valabil pentru o perioadă nelimitată de timp și este aplicat în vederea asigurării legalității tuturor eventualelor proiecte și programe ale Fondului Global, implementate prin intermediul Recipientului Principal din sectorul guvernamental.

Președintele Republicii Moldova a promulgat Legea pentru ratificarea Acordului-cadru dintre Republica Moldova și Fondul Global pentru Combaterea SIDA, Tuberculozei și Malariei, publicată în Monitorul Oficial, la data de 11.08.2017 (nr. 142, 13 iulie 2017).

Actualmente, Republica Moldova implementează două granturi, oferite de FG, ca continuare a granturilor Noului Mecanism de Finanțare, în valoare de 15,8 milioane de euro pentru perioada anilor 2018-2020.

Activitățile și realizările CNC TB/SIDA în anul 2018:

Activitatea pe parcursul anului 2018 a fost realizată în conformitate cu cele patru obiective strategice majore al CNC TB/SIDA:

1. Asigurarea procesului de supraveghere programatică / oversight;
2. Implicarea constituenților în procesele naționale;
3. Dezvoltarea capacităților;
4. Comunicare și informare.

Supervizarea/supravegherea Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei și a asistenței externe, în special a celei oferite de Fondul Global, reprezintă un proces complex prin care se asigură că activitățile sunt implementate în conformitate cu strategiile și cerințele stabilite, iar recomandările oferite partenerilor de implementare și recipienților principali sunt aplicate și monitorizate în scopul îmbunătățirii performanței rezultatelor și indicatorilor PN TB/HIV.

Funcția de supervizare a granturilor FG este una dintre funcțiile de bază ale CNC TB/SIDA, reglementată de documentele de activitate - *Regulamentul CNC TB/SIDA, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.825 din 03.08.2005, și Manualul operațional.*

În acest context au fost organizate și coordonate următoarele activități:

🌀 **Ședințe ale CNC TB/SIDA**

Membrii și partenerii CNC s-au convocat, la data de 12 aprilie curent, într-o ședință ordinară pentru a pune pe agenda discuțiilor următoarele subiecte:

- Supervizarea și monitorizarea procesului de implementare a granturilor FG, gestionate de către Recipienții Principali – IP UCIMP DS și Centrul PAS, cât și subrecipienții acestora;
- Discutarea realizărilor Programelor naționale de prevenire și control al TB și HIV/SIDA/ITS;
- Lansarea procesului de actualizare a componenței, structurilor și cadrului legal al CNC TB/SIDA;
- Susținerea aplicațiilor consorțurilor pentru granturile regionale lansate de Fondul Global.

Toate întrunirile CNC au fost documentate, iar minutele ședințelor au fost consultate sistematic cu participanții la ședințe și plasate, împreună cu deciziile adoptate de membrii Consiliului, pe site-ul oficial - <http://www.ccm.md/minute>.

🌀 **Ședințe ale Comisiei Naționale de Experti (CNE)**

Comisia Națională de Experti, prin funcția sa, asigură sarcina de supervizare programatică a granturilor Fondului Global, implementate în susținerea programelor naționale TB și HIV/SIDA /ITS.

Pe parcursul anului de raportare, membrii și invitații permanenți ai CNE s-au întrunit în două ședințe de lucru (ședința CNE din 07.06.2018 și ședința CNE din 18.10.2016). Pe agenda discuțiilor au fost puse următoarele subiecte:

1. Validarea Planului de supervizare programatică a CNC TB/SIDA pentru perioada anului 2018;
2. Actualizarea componenței instituționale a Comisiei Naționale de Experți;
3. Supervizarea și evaluarea programatică semestrială a rezultatelor procesului de implementare a granturilor Fondului Global pentru perioada sem II, 2017 și sem. I, 2018;
4. Organizarea vizitelor de supervizare în contextul evaluării progreselor și problemelor programatice, financiare și de management înregistrate de către RP/SR în procesul de realizare a granturilor FG;
5. Elaborarea recomandărilor și propunerilor de către membrii CNE în baza supervizării semestriale a granturilor FG pe componentele TB și HIV;
6. Agrearea proiectelor de documente în variantă actualizată privind activitatea CNC TB/SIDA;
7. Asigurarea perfectării Raportului de țară privind respectarea angajamentelor de cofinanțare pentru anul 2017.

Recipienții Principali care au gestionat proiectele de continuare a granturilor FG în cadrul Noului Model de Finanțare (2018-2020) sunt: IP UCIMP DS (sectorul guvernamental) și Centrul PAS (sectorul nonguvernamental).

🌀 Vizitele de supervizare în teren a proiectelor susținute prin intermediul granturilor Fondului Global

Vizitele de supervizare reprezintă o altă activitate a procesului de supraveghere a granturilor Fondului Global, implementate în Republica Moldova. Această practică se desfășoară în conformitate cu prevederile Manualului Operațional al CNC TB/SIDA, cât și a Termenilor de referință specifici, și are menirea de a confirma sau suplini datele furnizate de tabelele programatice, perfectate de RP.

Vizitele de supervizare sunt parte a evaluării semestriale, de către Comisia Națională de Experți (CNE), a progreselor și problemelor programatice, financiare și de management înregistrate de către RP/SR și presupun vizitarea nemijlocită a locațiilor/proiectelor susținute prin intermediul granturilor FG.

Scopul vizitelor în teren este de a:

- obține o mai bună înțelegere de către membrii CNC și CNE a proiectelor FG implementate în teren;
- identifica problemele specifice care ar putea apărea în procesul de implementare a granturilor FG, astfel încât CCM să ia deciziile corespunzătoare.

Pe parcursul anului 2018, Secretariatul CNC TB/SIDA a organizat două vizite de supervizare în cadrul următoarelor proiecte/organizații:

- Prevenirea HIV și a infecțiilor cu transmitere sexuală în mediul grupurilor vulnerabile și afectate în contextul HIV/SIDA, *proiect implementat de AO Tinerii pentru dreptul la viață, susținut prin intermediul grantului FG, pe componenta HIV, gestionat de RP IP UCIMP DS;*
- Prevenirea HIV și a ITS în mediul consumatorilor de droguri injectabile din mun. Bălți în baza Strategiei Reducerea Riscurilor, *proiect implementat de AO Tinerii pentru Dreptul la Viață, finanțator - Compania Națională de Asigurări în Medicină;*
- Activități de prevenire, identificare timpurie și referire pentru tratament TB a consumatorilor de droguri din mun. Bălți, *proiect implementat de AO Tinerii pentru Dreptul la Viață, finanțat de FG, prin intermediul Subrecipientului - Fundația Soros-Moldova;*
- Centrul de suport al pacienților TB din cadrul IMSP Spitalul Clinic Municipal Bălți, *proiect finanțat de Fondul Global, prin intermediul grantului TB, gestionat de RP Centrul PAS.*

Problemele identificate în cadrul vizitelor de supervizare au fost ulterior abordate în cadrul ședinței CNE din 18 octombrie 2018. Ca urmare, membrii CNE au agreat un set de recomandări la nivel de CNC și GTL pentru îmbunătățirea rezultatelor ce vizează implementarea granturilor și proiectelor FG.

🌀 **Publicarea rapoartelor cu referire la performanța granturilor FG**

Recipientii principali elaborează trimestrial (UCIMP) și semestrial (Centrul PAS), rapoarte de progres privind implementarea proiectelor gestionate. Rapoartele conțin informații despre activitățile realizate, utilizarea fondurilor, dar și indicatorii de performanță ai programului. Totodată, RP perfectează tabele programatice (Dashboards) care evaluează trei indicatori macro: managementul programului, performanța programatică și performanța financiară.

Proiectele implementate, în perioada anului 2018, de către cei doi RP au fost:

- Consolidarea controlului tuberculozei în Republica Moldova;
- Fortificarea controlului HIV în Republica Moldova.

Rapoartele narative și financiare sunt plasate pe site-ul oficial al CNC TB/SIDA - www.ccm.md și pot fi accesate la compartimentul Fondul Global – Recipientii Principali – Rapoarte.

🌀 **Activitatea Grupurilor Tehnice de Lucru parte a CNC TB/SIDA**

În anul 2018, Grupurile Tehnice de Lucru au fost parte a unui amplu proces de actualizare a structurilor CNC și a documentelor de activitate a acestuia. Potrivit deciziei CNC din 12 aprilie 2018, grupurile tehnice de lucru au fost restructurate din 8 în 3 GTL-uri după cum urmează:

- 1) GTL controlul infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală;
- 2) GTL controlul tuberculozei;
- 3) GTL mixt în domeniul HIV/tuberculoză.

Activitatea GTL presupune în mod principal oferirea suportului în dezvoltarea proiectelor de programe, strategii, propuneri de grant în domeniul controlului și profilaxiei HIV/SIDA/ITS și TB. Totodată, membrii acestora participă la monitorizarea și evaluarea situației în domeniu și sunt parte a procesului de supervizare a programelor implementate de partenerii naționali și internaționali.

Pe parcursul perioadei de raportare, membrii GTL s-au întrunit în 7 ședințe separate și/sau comune pentru a discuta diverse subiecte legate de domeniul TB/SIDA, inclusiv subiecte parte a Planurilor de tranziție pentru sustenabilitatea PN, printre care:

- Raportarea activităților de prevenire HIV și a suportului PTH/OST în cadrul componentei de prevenire a PN HIV/SIDA și ITS;
- Asigurarea finanțării programelor de prevenire HIV în grupurile cu risc sporit de infectare din resursele CNAM;
- Asigurarea cu preparate ARV a regiunii de est, procurate din sursele proprii pentru pacienții HIV;
- Aprobarea Regulamentului cadru privind organizarea activității programelor de reducere a riscurilor, implementate în Republica Moldova;
- Oferirea suportului motivațional pentru persoanele cu TB sensibilă din regiune de est și penitenciare - opțiuni posibile în grantul TB 2018-2020.

Ședințele membrilor GTL au fost documentate, iar minutele/procese verbale au fost consultate și publicate pe pagina www.ccm.md.

🌀 **Vizite ale Managerului de Portofoliu al FG pentru Republica Moldova**

În anul 2018, Republica Moldova a fost vizitată de Managerul de Portofoliu al FG pentru Moldova, Tsovinar Sakanyan, în cadrul a două misiuni de lucru:

- **Vizita realizată în perioada 09 – 13 aprilie 2018.** Agenda vizitei a inclus mai multe întreveneri cu partenerii-cheie în domeniu, precum: recipienții principali, coordonatorii programelor naționale, reprezentanții ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, reprezentanții altor instituții relevante în domeniu.

Totodată, au fost organizate două ateliere de lucru cu participarea actorilor cheie din domeniul TB și HIV. În cadrul atelierelor au fost prezentate realizările și angajamentele Planurilor de tranziție pentru sustenabilitatea Programelor Naționale TB și HIV/SIDA/ITS, inclusiv realizările din regiunea de Est.

- **Vizita realizată în perioada 30 iulie - 03 august 2018.** Managerul de Portofoliu al FG pentru Moldova a fost însoțit în această misiune de lucru de specialistul FG în monitorizare și evaluare, David Kokiashvili.

În cadrul acestei misiuni, Dna Sakanyan a avut întreveneri cu stakeholderii cheie din cadrul CNC: reprezentanții MSMPS, recipienții și subrecipienții principali ai granturilor FG, echipele de coordonare a programelor naționale, conducerea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, comunitatea persoanelor afectate/infectate de maladiile TB și HIV, Secretariatul CNC.

Rezultatele vizitei și recomandările echipei de țară al FG pe subiectele abordate au fost împărtășite membrilor CNC printr-o scrisoare de follow-up, semnată de managerul de portofoliu, și adresată ministrului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, președinte al CNC TB/SIDA.

🌀 **Respectarea angajamentelor financiare și raportarea de țară privind investițiile locale în strategiile naționale TB și HIV (2017)**

În cadrul Noului Mecanism de Finanțare, aplicat de Fondul Global din anul 2014, Republica Moldova și-a asumat anumite angajamente de cofinanțare:

1. Contribuția financiară a țării (Counterpart Financing) – Moldova își ia angajamentul de a spori investițiile locale în strategiile naționale TB și HIV și de a prezenta donatorului - Planurile de tranziție pentru sustenabilitatea PN în formă și substanță satisfăcătoare FG.
2. Disponibilitatea de a plăti (Willingness to Pay Requirements) – această cerință prevede debursarea a 15% din valoarea totală a anvelopei numai cu condiția că țara respectă angajamentele de finanțare asumate în cadrul granturilor FG.

Tradițional, începând cu anul 2015, cerințele respective sunt demonstrate și raportate anual donatorului prin intermediul CNC TB/SIDA. Acest proces presupune colectarea și actualizarea informațiilor cu privire la cheltuielile locale investite în susținerea Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei din contul bugetului de stat, dar și din fondul asigurărilor sociale de sănătate.

Procesul de elaborare și perfectare a Raportului de țară este coordonat de MSMPS în colaborare cu alți parteneri implicați în realizarea Programelor Naționale TB și HIV/SIDA/ITS.

🌀 **Actualizarea componenței, structurilor și cadrului legal al CNC TB/SIDA**

În luna martie curent, Secretariatul CNC a lansat un amplu proces de actualizare a CNC TB/SIDA. Acesta a presupus:

○ **Actualizarea componenței nominale a CNC TB/SIDA**

Conform modificărilor agreeate în cadrul ședinței CNC din 12.04.18, în noua componență a Consiliului se regăsesc 30 membri, dintre care 29 membri cu drept de vot - *sectorul guvernamental (11)* – MSMPS, MECC, MF, MJ, MAI, ANSP, IP UCIMP DS, PNHIV, PNCT), *societatea civilă (13)* – Centrul PAS, FSM, Inițiativa pozitivă, UORN, GenderDOCM, SMIT, Liga persoanelor care trăiesc cu HIV, Grupul de Inițiativă UDI „PULS”, Alianța pentru Sănătate Publică, Parteneriat Necomercial „Programe MedicoSociale”, Platforma organizațiilor active în controlul TB, Coordonatorii programelor teritoriale HIV și TB DIN regiunea de Est, și *organizații internaționale (5)* – PNUD, UNAIDS, UNICEF, UNFPA, Delegația UE, și Secretariatul CNC, fără drept de vot.

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 825 din 3 august 2005, a fost avizat de către ministerele de resort și remis de către MSMPS la Guvern pentru aprobare.

○ **Actualizarea structurilor CNC – componența nominală a CNE și restructurarea grupurilor tehnice de lucru**

Potrivit deciziei CNC din 12 aprilie 2018, grupurile tehnice de lucru au fost restructurate din 8 în 3 GTL-uri după cum urmează:

- 1) GTL controlul infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală;
- 2) GTL controlul tuberculozei;
- 3) GTL mixt în domeniul HIV/tuberculoză.

○ **Actualizarea cadrului normativ, inclusiv documentele de activitate a CNC**

În perioada martie – octombrie 2018, au fost revizuite următoarele proiecte de documente:

- Manualul operațional al CNC TB/SIDA;
- Procedura de supervizare generală din partea CNC TB/SIDA;
- Politica reglementării conflictelor de interese pentru CNC TB/SIDA;
- Codul de conduită etică a CNC TB/SIDA.

Etapele de consultare a proiectelor de documente:

- Discutarea documentelor în cadrul atelierului de lucru din 24.07.2018 la care a participat membrii GL responsabil pentru ajustarea cadrului normativ a CNC, printre care - reprezentanții MSMPS, RP și subrecipienții granturilor FG, reprezentanții societății civile și partenerii de dezvoltare multilaterali și bilaterali activi în domeniile TB/SIDA;
- Discutarea și agrearea proiectelor în cadrul ședinței GL responsabil pentru ajustarea cadrului normativ a CNC din 17.08.2018;
- Consultarea documentelor în cadrul platformei Comitetului KAP;
- Prezentarea și validarea documentelor în ședința comună a tuturor GTL-urilor parte a CNC din 18.09.2018 cu participarea membrilor GTL controlul HIV, GTL controlul TB și GTL mixt TB/SIDA;
- Prezentarea și agrearea documentelor la ședința CNE din 18.10.18.

Proiectele de documente a CNC TB/SIDA au fost elaborate și ajustate în conformitate cu recomandările actualizate ale FG cu privire la CCM-uri.

⊙ **Asigurarea unui proces eficient de comunicare cu membrii și partenerii CNC TB/SIDA**

Pe parcursul anului 2018, Secretariatul CNC TB/SIDA a menținut o platformă activă de comunicare cu toate grupurile-țintă: reprezentanții Fondului Global; reprezentanții altor donatori naționali și internaționali, membrii CNC TB/SIDA; membrii CNE; membrii GTL/GL; echipele de coordonare a programelor naționale de pe ambele maluri ale Nistrului, echipele Recipienților Principali și subrecipienții granturilor FG;

reprezentanții societății civile active în domeniu, inclusiv comunitatea persoanelor afectate de TB și HIV, profesioniști din domeniul sănătății și alte domenii adiacente. Astfel, funcția de comunicare în perioada de raportare s-a realizat prin:

- informarea membrilor și partenerilor CNC, inclusiv reprezentanții FG, cu privire la deciziile CNC, diferite evenimente din cadrul activității Consiliului și instituțiilor partenere, dar și din domeniul controlului celor două maladii;
- comunicarea directă cu actorii vizați și prezentări informative în cadrul ședințelor CNC și CNE;
- managementul solicitărilor de informații din partea actorilor naționali și internaționali implicați în activitatea Consiliului național de coordonare TB/SIDA;
- întocmirea și diseminarea notelor informative și a informațiilor sintetizate, împărtășirea rapoartelor tematice, asigurarea traducerii documentelor și a corespondenței parvenite din partea donatorului și partenerilor internaționali, inclusiv expedierea acestora în adresa constituenților CNC;
- pregătirea materialelor / noutăților pentru site-ul oficial, dar și asigurarea procesului de actualizare a paginii web oficiale;
- actualizarea și gestionarea bazelor de date cu privire la componența CNC și a structurilor acestuia, inclusiv datele CNC din baza de date a FG;
- comunicarea cu publicul larg prin intermediul paginii oficiale din rețeaua de socializare Facebook;
- monitorizarea presei din domeniul sănătății și a site-urilor specializate în tematica TB și HIV/SIDA/ITS.

Activitatea CNC TB/SIDA și a Secretariatului acestuia este susținută prin intermediul granturilor bienale acordate de Fondul Global tuturor CCM-urilor existente. Activitățile raportate, inclusiv finanțarea celor doi angajați ai Secretariatului CNC, au fost realizate din bugetul grantului FG (Grant MOL-CFUND-1606).

Grantul în cauză include resurse separate pentru susținerea activității Comitetului KAP. Raportul privind activitățile Comitetului KAP (2018) este elaborat de Secretariatul KAP și este parte componentă a Raportul de activitate CNC pentru 2018, conform Anexei.

Priorități pentru noul grant

- ⑥ Asigurarea procesului de supraveghere a implementării Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei, dar și a granturilor oferite de donatorii internaționali. Planificarea activității și realizarea procesului de supervizare programatică;
- ⑥ Asigurarea monitorizării procesului de implementare a Planurilor de tranziție privind sustenabilitate Programelor Naționale TB și HIV/SIDA;
- ⑥ Implicarea responsabilă a constituenților multisectoriali în procesul de coordonare, implementare, monitorizare a programelor naționale și a granturilor FG, dar și a altor proiecte aferente domeniului dat;
- ⑥ Continuarea dialogului privind sustenabilitatea CNC TB/SIDA;
- ⑥ Fortificarea capacităților CNC în contextul implementării Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei și a granturilor oferite de donatorii internaționali;
- ⑥ Susținerea în continuare a implicării active a KAP în procesele naționale și în cadrul CNC, realizate în contextul asigurării controlului infecțiilor cu TB și HIV/SIDA;
- ⑥ Asigurarea procesului de informare și comunicare între toți actorii implicați în implementarea granturilor Fondului Global și Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al tuberculozei.

Raport

privind activitatea Comitetului KAP (Populații Cheie Afectate)

perioada de raportare: 1 februarie – 31 decembrie 2018

Misiunea Comitetului:

Comitetul KAP unește eforturile reprezentanților persoanelor care trăiesc cu HIV și bolnavilor de tuberculoză, populației cheie afectate pentru a asigura disponibilitatea serviciilor de îngrijire a sănătății care vizează reducerea morbidității și a mortalității cauzate de HIV și tuberculoză.

Principalele componente ale strategiei KAP:

1. Creșterea disponibilității suportului tehnic și politic pentru organizațiile comunitare va fi realizată prin dezvoltarea coordonării parteneriatelor cu principalele organizații internaționale care activează în domeniul asigurării accesibilității prevenirii HIV și a tratamentului, îngrijirii și sprijinului în ceea ce privește HIV și tuberculoza.
2. Relațiile cu instituțiile de stat se vor desfășura în bază de colaborare și cooperare spre beneficiul cetățenilor. Comitetul va acorda asistență guvernului în îndeplinirea angajamentelor sale, atât internaționale, cât și celor asumate de guvern în cadrul programelor naționale. Aceasta include identificarea unor modalități de optimizare a cheltuielilor bugetare privind achiziționarea de medicamente și furnizarea de servicii în sănătate. Partenerii prioritari sunt: Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, Ombudsmanul și departamentele, structurile relevante ale administrațiilor locale.
3. Pentru a atrage resurse financiare, Comitetul va informa în mod intenționat fondurile și alte organizații donatoare cu privire la activitatea Comitetului și a organizațiilor comunitare membre. De asemenea, prin utilizarea capacităților și a conexiunilor membrilor săi, Comitetul va face lobby pentru includerea Moldovei printre țările prioritare pentru finanțare și va contribui la creșterea numărului de cereri de proiecte și de dezvoltare depuse pentru finanțare și suport tehnic, în primul rând pentru implementarea proiectelor comune realizate în parteneriat cu mai multe organizații. În plus, Comitetul va colabora cu guvernul pentru a atrage donatori strategici globali și pentru a asigura condiții mai favorabile în cadrul tratatelor internaționale privind sănătatea și bunăstarea socială.
4. În scopul mobilizării comunității și dezvoltarea activismului, Comitetul va sprijini eforturile organizațiilor membre în crearea de proiecte educaționale și de voluntariat pentru a dezvolta asistență reciprocă între membrii comunității, atât în ceea ce privește dezvoltarea abilităților de tratament și utilizarea serviciilor accesibile, cât și sprijinul reciproc social și psihologic. Primii pași în această direcție vor fi prezentarea celor mai bune practici ale unor astfel de activități.
5. Comitetul va promova în mod activ dezvoltarea contactelor interpersonale ale reprezentanților comunității (activiști și lideri ai organizațiilor comunitare) cu reprezentanți ai agențiilor guvernamentale, organizațiilor internaționale, practicieni și jurnaliști.

În contextul Obiectivului strategic 1, Comitetul KAP a realizat următoarele activități:

- Pregătirea și prezentarea în adresa Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a scrisorii din partea Comitetului KAP privind situația procurării preparatelor pentru terapia ARV în anul 2018;
- Desfășurarea ședinței KAP din 26.03.2018 cu participarea reprezentanților societății civile și Michel Kazatchkine, consilierul special al UNAIDS pentru regiunea Europei de Est și Asia Centrală. În cadrul ședinței au fost discutate problemele cu care se confruntă societatea civilă, situația privind testarea HIV în penitenciare, implicarea poliției în prevenirea HIV în rândurile LSC și TB în Moldova.
- Organizarea și desfășurarea ședinței KAP din 12 aprilie curent în contextul vizitei de lucru a Managerului de Portofoliu al FG pentru Moldova, Tsovinar Sakanyan. În cadrul ședinței au fost discutate problemele cu care se confrunta zilnic societatea civilă, sustenabilitatea serviciilor de prevenire, costul serviciilor per persoană, serviciile prestate de echipele mobile, problemele existente privind procurarea preparatelor ARV, concurența între organizații și rolul ei negativ asupra calității serviciilor, serviciile integrate, comunicarea cu instituțiile guvernamentale, situația în regiunea de Est.
- Asigurarea comunicării între membrii KAP privind expedierea unei scrisori către conducerea RM cu rugămintea de a participa la Reuniunea la Nivel Înalt de la New-York privind tuberculoza, care a avut loc la 26 septembrie.
- Participarea în cadrul Consorțiului la Forumul "Партнёрство, опыт и достижения стран Восточной Европы и Центральной Азии", ca răspuns la epidemia HIV/SIDA, care a avut loc în perioada 21-25 octombrie 2018, la Kiev (Ucraina). Delegația din Moldova a prezentat rezultatele Studiului privind nivelul de accesibilitate la serviciile legate de HIV pentru PTH și grupurile vulnerabile din Moldova, rezultatele unei comunicări eficiente și advocacy comun pentru organizațiile din cadrul KAP;
- Promovarea continuă a informației cu privire la activitatea KAP în rețelele sociale.

În contextul Obiectivului strategic 2, Comitetul KAP a realizat următoarele activități:

- Participarea la întâlnirea organizată, în incinta SDMC, la data de 27.02.2018, cu abordarea subiectului privind testarea cu teste rapide a populațiilor-cheie prin intermediul unității mobile.
- Organizarea și desfășurarea ședinței KAP din 23.03.2018 privind desemnarea membrilor din partea societății civile în cadrul CNC TB/SIDA. Ca urmare a discuțiilor, în calitate de vicepreședinte al CNC TB/SIDA din partea societății civile a fost delegată Liga Persoanelor care Trăiesc cu HIV.
- Organizarea și desfășurarea ședinței KAP din 20.06.2018 în cadrul căreia au fost abordate subiectele: sistemul de monitorizare și raportare pentru trimestrul II, 2018; alegerea noului membru din partea sectorului TB în Comisia Națională de Experti din cadrul CNC TB/SIDA.
- Participarea la atelierul de lucru din 24.07.18 privind consultarea proiectelor de documente privind activitatea CNC TB/SIDA.
- Organizarea și desfășurarea ședinței KAP din 27.07.2018 privind consultarea proiectelor de documente privind activitatea CNC TB/SIDA: Manualul Operațional; Procedura de supervizare; Politica conflictului de interese; Codul de Conduită Etică a membrilor CNC.

- Organizarea și desfășurarea ședinței KAP din 01.08.2018 în contextul vizitei de lucru a Managerului de Portofoliu al Fondului Global pentru Moldova, Tsovinar Sakanyan, și abordarea subiectelor privind finanțarea activităților (transferul tranșelor) și validarea rapoartelor/indicatorilor.
- Participarea la întâlnirea bordului Consortiumului din 12.09.18 în cadrul căruia au fost prezentate și discutate rezultatele Studiului ce vizează nivelul de accesibilitate la serviciile legate de HIV pentru PTH și grupurile vulnerabile din Moldova.
- Efectuarea comunicării între membrii KAP referitor la sporirea vizibilității KAP prin elaborarea unei pagini web destinată activităților KAP pe situl CCM.
- Participarea la Masa rotundă din 27.09.2018 privind parteneriatul pentru depășirea barierelor în calea continuității serviciilor legate de HIV, la care au fost prezentate și discutate rezultatele Studiului ce vizează nivelul de accesibilitate la serviciile legate de HIV pentru PTH și grupurile vulnerabile din Moldova.
- Participarea la ședința de lucru din 18.10.18 privind planificarea campaniei naționale prilejuate Zilei Mondiale de Combatere a SIDA (1 decembrie 2018). Scopul campaniei: extinderea accesului la testare HIV.

În contextul Obiectivului strategic 3, Comitetul KAP a realizat următoarele activități:

- Participarea la întâlnirea din 16.02.2018, organizată în incinta SDMC, privind posibilitatea finanțării serviciilor pentru populația cheie de către CNAM.
- Participarea la reuniunea de lucru "Бюджетная адвокация силами сообществ для расширения доступа к лечению и услугам в связи с ВИЧ-инфекцией в Молдове", care a avut loc în perioada 23-24 iulie 2018. Scopul evenimentului - familiarizarea cu conceptul și abordările de bază pentru creșterea finanțării de stat pentru serviciile HIV prin implicarea și participarea activă a comunităților din Republica Moldova.

În contextul Obiectivului strategic 4, Comitetul KAP a realizat următoarele activități:

- Crearea Consortiumului - AO Liga PTH & GenderDocM & ИГ «ПУЛЬС» și colaborarea în cadrul proiectului "Parteneriat pentru acces egal la servicii legate de HIV în Europa de Est și Asia Centrală". Obiectivul proiectului – creșterea potențialului comunității BSB, UDI și PTH în scopul extinderii accesului echitabil la serviciile legate de HIV.
- Pregătirea și petrecerea activităților în cadrul Pride -parcului privind Campania Comină pentru anul 2018 «N=N» - Ziua Comemorării persoanelor decedate de SIDA în cadrul căreia au fost efectuate testări la HIV și IST (au fost testați la HIV 60 de persoane). La eveniment au participat circa 350 de persoane.
- Participarea la Acțiunea de protest "Support. Don't Punish" desfășurată pe data de 26.06.2018, în fața Parlamentului RM, împreună cu alte organizații: Asociația Credința, UORN, Liga Persoanelor care Trăiesc cu HIV, GI PULS, TDV Bălți.
- Asigurarea traducerii în limba rusă a următoarelor documente publicate pe site-ul UCIMP pentru a spori accesul la informație:
 - Evaluarea serviciilor de suport psiho-social adresate persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în Republica Moldova;
 - Evaluarea sistemului de M&E a programului HIV/SIDA în Republica Moldova;
 - Estimarea costurilor pentru serviciile de prevenire și suport oferite populațiilor cheie afectate și PTH;

- Asistență tehnică externă în evaluarea și eliminarea barierelor în accesul la serviciile de îngrijire și suport pentru PTH.

În contextul Obiectivului strategic 5, Comitetul KAP a realizat următoarele activități:

- Participarea la întâlnirea organizată cu scop informativ, pe 14.05.2018, cu lucrătorii din cadrul Inspectoratului General de Poliție - participanți la Campania comună pentru anul 2018 «N=N».
- Pregătirea și organizarea Marșului «Fără frică de iubire», la care au participat inclusiv și reprezentanții organizațiilor din KAP. Acest marș face parte din cadrul Campaniei Comune pentru anul 2018 «N=N» și Consorțiului.
- Participarea la Conferință de presă privind lansarea campaniei sociale privind extinderea accesului la testare HIV, cu genericul: „Te privește! Privește pe fiecare!”, sub sloganul: „CUNOAȘTE-ȚI STATUTUL HIV!”.

Lecțiile învățate

În perioada de raportare, Comitetul KAP a învățat următoarele lecții din activitățile desfășurate:

- 1. În contextul național al programelor de combatere a TB și HIV, această inițiativă reprezintă o platformă importantă pentru:** Formarea și promovarea unei poziții comune a sectorului neguvernamental în legătură cu problemele cu care se confruntă grupurile afectate; Schimbul de experiențe și idei, precum și identificarea celor mai bune intervenții și soluții; Implicare mai activă în procese la nivel național.
- 2. Dificultăți întâmpinate de Secretariatul KAP în implementarea activităților din Planul de lucru:** Secretariatul Comitetului KAP are resurse limitate și trebuie revizuite procedurile de activitate. Membrii KAP au ajuns la concluzia că, în prezent, ținând seama de sfera sarcinilor de coordonare, de interacțiune cu diferiți participanți la dialog și punerea în aplicare a sarcinilor strategice, este recomandabil să fie creat un secretariat al Comitetului KAP permanent, cu alocarea resurselor pentru plata integrală a Secretariatului. În acest context, președinția va fi transferată pe rotație, având un secretariat permanent responsabil.
- 3. Comunicarea permanentă cu grupurile sociale reprezentate de Comitet:** Această comunicare ajută organizația să înțeleagă mai bine necesitățile oamenilor, problemele cu care se confruntă și, de asemenea, să afle despre sugestiile lor constructive cu privire la diverse probleme. Comitetul KAP va menține feedback și va informa comunitățile cu privire la toate tendințele în activitatea Comitetului și la rezultatele obținute în cadrul activității acestuia.
- 4. Întrunirile periodice și comunicarea constantă cu persoanele de decizie la nivel național și local:** Comunicarea cu factorii de decizie a contribuit la crearea unui mediu favorabil pentru asigurarea unui nivel adecvat de investiții strategice durabile de reducere a noxelor din surse publice de finanțare. De asemenea, această comunicare va contribui la asigurarea faptului că Comitetul KAP este întotdeauna la curent cu toate obstacolele sau alternativele și posibilele opțiuni în atingerea scopurilor și obiectivelor programului.